Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Sammlung von Briefen aus dem 16. bis 18. Jahrhundert - K 625

Achenbach, Casimir

[16. Jahrh. - 18. Jahrh.]

Conrad Vostius an seine Freunde, welche an der Dordrechter Synode teilnahmen, d.d. Goudae 7 Apr. 1619

urn:nbn:de:bsz:31-82109

Visual Library

Reverendiss. Clar. Doctiss. Viri S. Theol. Doctores
Professores et Ecclesiarum I.C. pastores
et Seniores in synodo nationali Dordraci jam
congregati fratres in Xto honorandi

Gratiam et pacem à Deo Patre et Dno nro I.C.
vobis omnibus et singulis precor.

Quod Sanctus Apostolus omnibus Christi fidelibus ex sac.
Dei spiritu suggerit, ut si quis in aliqua offensa praeoccupatus fuerit,
q spirituales sunt ejusmodi hoiem restaurent cum spiritu mansuetudinis, utq unusq
se ipsum considerent, ne et ipse tentetur, imo ut alii aliorum onera portent, atq
ita Christi legem impleant: id specialiter iis quos aliorum fidelium Rect.
ac duces, gregisque Domini exemplaria esse oportet haud dubio prae
caeteris comendatum esse voluit. Hos imprimis boni illius pastoris ima[gi]
nem referre decet, qui oviculam à reliquis aberrantem per deserta
cito quaerit, et tandem inventam eique humeros suos repositam laetus
ad ovile suum reportat. Cujus tanta bonitas eique suos charitas
alibi praedicant, ut nec calamum quassatum frangere, nec linum fumigans ex[sti]
nguere, imo nec acerbe litigare, nec clamore adversus alios conten
dere, sed omnes potius ad se invitare, omniumq conversionem ac sal[u]
tem amanter ac sedulo procurare non minus vero quam crebro in
sacris literis asseratur. Hunc igitur unicum magistrum nost[rum]
et magnum ovium pastorem, qui non venit ut sibi ministre[tur]
sed ut aliis ministret, animamq suam pro nobis poneret, vos omnes f[ratres]
honorandi, qui servos illius indignos una nobiscum haud vos esse
dubio agnoscitis propemodum vobis imitandum proponere, hujus ex[em]
plar simul et mandatum in oibq consiliis et actionibus vestris, praeser[tim]
istis synodalibus in conspectu habere quam maxime et decet et ne[cesse]
esse est. Quod quidem tametsi speciali juramento Synodico jam dudum
sollenniter à vobis oibq illic praestito facturos vos esse i qa h[u]
ius rebusq nostris non nihil turbatis (quod dudum in Ecclesiis ha[rum]
regionum accidisse nimis notum est.) mutua in Xto admonitio[nes]
usum ô vulgarem habere solent, imo qa ex iis quae antehac à ônnu[llis]
et communionis vestrae adversum me dicta scripta, facta sunt haud ex[i]
mihi deversum de qbusdam suspicandi, aut metuendi occasio jam praeb[ita]
data videtur, plane officii mei esse putavi, quod coram facere hucusq

BIBLIOTHEK

non licuit, per Epistolam vos omnes et singulos non minus amanter [illegible]
reverenter orare, perque communem in Xsto spem fidemque hortari
et obtestari, ut in causa mea, quam nunc à vobis tractari, aut prope
diem tractatum iri audio, tum cognoscenda tum dijudicanda, eam cando-
rem, eamque æquitatem animiq lenitatem adhibere velitis, quam et ab
omnibus Xstianis, præsertim verò reformatis in verbo Dei [illegible]
et speciatim unusquisque vestrum in tractanda causa sua [illegible]
ab aliis haud dubio optaret. Si quid uspiam in scriptis meis et nomi-
natim in libro de Deo vel liberius à me disputatum, vel à regula
divinæ veritatis aberratum esse putabitis, id ne quæso aut
improbitati (à qua longe semper abesse studui) sed ignorantiæ tan-
tum aut judicii infirmitati aut nimio fortassis veritatis ornandæ st[udio]
meo imputare velitis: idemq et mihi quoque errorem esse renotesc[at]
atque ita sponte à me corrigatur vobisq ex verbo Dei petitis efficere st[ude-]
atis. Mementote hic quæso imprimis communis illius humanæ sortis, cui om[nes]
obnoxii sumus, quoq et patres olim et optimos aliosq et doctissimos et
nostri seculi scriptores quamplurimos non modo labi et errare, sed et graviter inter-
impingere [illegible] adegit. Deinde toties jam orthodoxæ confessioni meæ
[illegible] fidei nostræ capitibus ac speciatim de S.S. Trinitate, deq persona et off[i-]
cio Dni nostri J.C. juxta quam omnia mea scripta omnesq disputationes a
[illegible] editas intelligi ac declarari semper volui et [con]stanter adhuc volo,
si quid uspiam in scriptis meis vere adversatur, id ipsemet ultro delere [illegible]
[illegible] judicare paratus sum. Tantum hoc iterum iterumq vos oro et [illegible]
ne conscientiæ meæ vim facere ullam unquam velitis, neq adversus hanc vel [illegible]
nima in re mentiri simulare cogatis: hoc est errorem [illegible]
verbis fateri, (nedum hæresin aut blasphemiam) ubi animus errorem e[sse]
nondum videre potest. Expendantur illa integre ac fideliter [illegible]
ritatem vel affirmasse vel negasse vel in dubium vocasse me cred[itis]
eaq corrigenda esse putatis. Addantur argumenta ex Dei verbo cur sic sen[tia-]
tis judicatis, eaq talia quæ conscientiæ satisfaciant et securam coram [illegible]
reddant. Quod si fiet cum Deo ut nullam in me pertinaciam aut [illegible]
etiam contendendi libidinem, sed animum docilem ac modestum et [illegible]
veritatis amplectendæ studium, humilemq erroris solide probati confessionem
spontaneamq correctionem re ipsa sitis animadversuri. Si tot in lucem
editis et verborum alicubi in libris meis [illegible]
[illegible] (à qua ne ipsa S. Scriptura immunis est) elucidationibus [illegible]
orthodoxiam meam satis omnibus probavi: qua tandem ratione eam [illegible]
Imprimis suspicione Socinianismi gravor, quamquam [illegible]
declarat[illegible] illa mea, ut alia jam taceam, clarissime docent. Si
non satisfaciunt, demandetur mihi provincia Socinianos refutandi,

Deo dante, omnes eq verum æstimatores et à præjudicii liberi intelligant, Socinian
et quidem nominatim in gravissimis istis de S. Trinitate, Deitate Xsti, ejusdem Satisf
ctione etc. capitibus non esse, sed serio à Socinianis dissentire. Quam quidem provinc
suscipere jam pridem sponte mea non neglexissem, nisi tot undique in me vibrat
tela magis defendendi mei quam aliorum oppugnandorum curam aliquot jam a
mihi impertivissent. In ista tamen refutatione ita versaturus sum, ut priusquam
publicum edatur, eam, si ita synodo videbitur, examinandum, ventilandum, et approb
dum prævijs aliquot fratribus, præsertim Theologis Academicis transmissurus sim
ne quis hic collusionem aliquam veriusquam collitionem suspicetur à me institutum
Hac ratione luculenta occasio dabitur tollendi scandali, quod infirmiores quosdam ex
quod alicubi vel paulo liberius, vel incautius disputasse videor accepisse serio
leo. De quo scandalo tollendo ea à VV. HH. agitari consilia, quod vulgo jactatur, de
expurgandis scilicet libris meis, persuadere mihi non possum, cum palam impia et blasph
etiam Dni Piscatoris aliorumque Drum nostrorum de prædestinatione et ei annex
dogmata à vestris reverentijs nuper adjudicata non sint, quod tamen veræ religioni et p
tati summe noxia, ipsi sui esse apte fatentur, cum ego eorumque mihi imp
convicta legitime non sint. ~~Hoc~~ quoque si displicet, et ad meas meliorem
qs calumniæ, quos suscitare à me ad præstandi quod offero dicitis
paratum me esse ad amicam συζήτησιν et collationem, sive cum The
ologis, sive cum aliis viris pijs ac doctis neque in sua causa jure mihi susp
ex sacro dei verbo legitime primo quoque tempore suscipiendam et ad rationem fide
meæ quam publice hucusque professus sum, sive viva voce sive scripto apte
nunc reddendam, denique ad divinam veritatem vel a minime congregationi
mihi forte clarius ostensam, grato humilique ad amplect
et errorem, si quidem legitime ab aliquo vestrum mihi dem
bitur convictus damnandum; Neque puto quicquam amplius a me jure
postulare posse: Ut enim in causa fidei omnium certe sanctissima hu
manum judicio, sive paucorum, sive multorum me submittam, ideoque prius
animus de iis, quæ vel admittenda vel rejicienda sunt ex Dei verbo
miter persuasus sim à conscientia mea, quam unice Deo junctam esse
non possum: Qui ipse sciens ex Apostolo peccatum
coram Deo, quod vel hæsitante (quanto magis reclamante) con
suscipitur. Agite igitur honorandi fratres in Dno ostendite vos
germanos J. C. servos esse, quos Apostolus alibi placidos esse jubet
omnes, malorum tolerantes, ad docendum aptos, erudientes cum mans
suetudine eos, qui contrario animo sunt affecti etc. Has verorum
Xsti servorum dotes ac virtutes nunc maxime in causa mea
dite, lapsum me opinione vestra fraterno animo erigite, erranti
ctam viam placide commonstrate, hæsitantem alicubi tolera

G. B. HOFBIBLIOTHEK KARLSRUHE

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

imo et vos homines mementote, qui et ipsi errare ac labi potestis
eoque vestros etiam propheticos spiritus propheticos (quod ego facere
nunquam renui nunquam renuam.) aliorum prophetarum spiritibus, imo
etiam unius modeste subjicite, sicque veritatem simul et pacem
in vera charitate et humilitate una nobiscum serio quaerite. Ita
Deus ille pacis et Veritatis utriusque nobis aderit et sanctis studiis a
nationibusque nostris abunde benedicet, quodque ita pie quaerimus in
uice nobis absque dubio dabit. Ipse vota haec tandem clementer ex
audiat, ipse corda vestra per spiritum S. magis magisque illustret
et gressus vestros in viam verae pacis et charitatis deducat, ad glo
riam sui nominis et propagationem suae veritatis (ejus maxime
quae secundum pietatem est) ad veram universae Ecclesiae propaga
tionem, ad salutarem animorum tranquillitatem, ad totius reipubl.
quietem, ad vestram veram laudem cujus tunc vere participes
eritis cum ἀρχιποίμην ille maximus in gloria sua olim apparebit re
dituros unicuique secundum opera ipsius. Hisce divinae gratiae vos om
et singulos iterum commendo, meque vestro etiam fraterno favori et p
ad servatorem nostrum precibus, quas et ipse vicissim pro vobis a
eundem fundere nunquam desinam. Goudae 27 Aprilis
1609

Vester in Christo frater et con
servus Conrad Vorstius
S. Theol. D.